

Web Programlama I

Ders 11 - Web Soketler

Erciyes Üniversitesi
Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

Eğitmen: Ömür ŞAHİN

- WebSocket ile hangi problemin çözüldüğünü anlamak
- React/NodeJS uygulamasına nasıl WebSocket eklendiğini öğrenmek

1-WebSocket

- Bir chat uygulamasını tarayıcı üzerinde nasıl gerçekleştirebilirsiniz?
- Çok da kolay değil :)

Seçenek 1: Server-side

- Mevcut sayfa GET kullanılarak HTML ile oluřtur.
- POST mesajı sonucu güncellenmiş HTML sayfası dönen yeni bir mesaj oluştur.
- Durum 1: Tek bir mesaj yazılmış olsa bile bütün mesajlar tekrar indirilir.
- Durum 2: Mevcut kullanıcı diğerkullanıcıların yazmış olduğu mesajı sayfayı yenileyene kadar veya yeni mesaj yazana kadar göremez.

Seçenek 2: AJAX

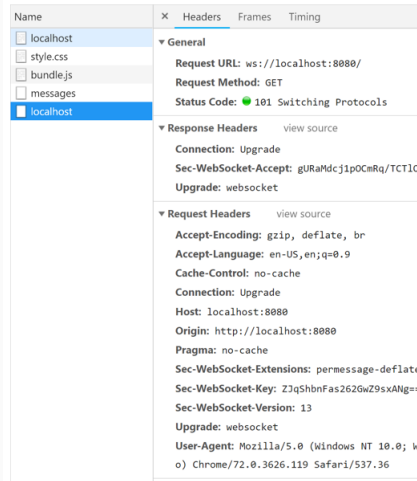
- AJAX kullanarak yalnızca listelenecek yeni mesajları çek
- X milisaniye içerisinde aynı eylemi tekrarla
- Problem 1: Yeni mesajı görmeden önce X ms beklemek zorundasınız.
- Problem 2: Yeni mesaj olmasa da istekte bulunacak ve boş yere trafik oluşturacaktır.
- X seçimi Problem 1 ve 2 arasında bir tradeoff oluşturur.
  - Küçük X seçimi kullanılabilirliği artırırken maliyeti de artıracaktır.

Seçenek 3: Web Soketler

- HTTP değil WS protokolüyle gerçekleşir.
  - Pek çok tarayıcı WS'i destekler.
- WS ift taraflı iletişimi mümkün kılar.
  - Sunucu güncellemeleri dinleyen tarayıcıları veri göndermeye karar verebilir.
- Sunucu her bir istemci için aktif bir TCP bağlantısı tutar.
- Yeni mesaj geldięinde sunucu bütün istemcilere broadcast yapar.
- Tarayıcılar yalnızca bildirimleri bekler ve yeni bir mesaj geldiğinde HTML üzerinde güncelleme yapar.
- Sunucular yalnızca yeni veri erişilebilir olduğunda gönderir. Böylece ekstra trafik oluşturmaz.

WebSoket Protokolü

- Genellikle TCP üzerinde çalışır.
- HTTP değildir ancak ilk mesajın syntax'ı HTTP ile aynıdır.
- NOT: URL'de ws protokolü kullanılır. bir protokoldür.
  - Örnek: ws://localhost:8080
  - wss HTTPS gibi şifrelenmiş versiyonudur.

The screenshot shows the 'Headers' tab in a web browser's developer tools. The 'Name' column on the left lists 'localhost', 'style.css', 'bundle.js', 'messages', and 'localhost'. The 'localhost' entry is selected. The right pane shows the details for the selected resource, which is a WebSocket connection. The 'General' section shows the 'Request URL' as 'ws://localhost:8080/', the 'Request Method' as 'GET', and the 'Status Code' as '101 Switching Protocols'. The 'Response Headers' section shows 'Connection: Upgrade', 'Sec-WebSocket-Accept: gURaMdcj1p0CmRq/TCT10', and 'Upgrade: websocket'. The 'Request Headers' section shows 'Accept-Encoding: gzip, deflate, br', 'Accept-Language: en-US,en;q=0.9', 'Cache-Control: no-cache', 'Connection: Upgrade', 'Host: localhost:8080', 'Origin: http://localhost:8080', 'Pragma: no-cache', 'Sec-WebSocket-Extensions: permessage-deflate', 'Sec-WebSocket-Key: ZJqShbnFas262GwZ9sxANG=', 'Sec-WebSocket-Version: 13', 'Upgrade: websocket', and 'User-Agent: Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; w o) Chrome/72.0.3626.119 Safari/537.36'.

- WS protokolüne istek yapılacağı zaman tarayıcı aşağıdaki Header bilgileri ile HTTP ile aynı syntax'a ait bir mesaj oluşturur.
  - **Sec-WebSocket-Extensions**
    - WS eklentileri ile ilgili özellikler belirtilir (mesajlar nasıl sıkıştırılacak vs)
  - **Sec-WebSocket-Key**
    - Sunucuya bunun bir WS bağlantısı olduğunu, HTTP bağlantısı olmadığını belirtmek için kullanılır.
    - Rastgele bir anahtar kullanılır.
  - **Sec-WebSocket-Version**
    - Tarayıcıda yürütülen WS protokolünün versiyonu
  - **Upgrade: websocket**
    - Standart HTTP header'ıdır. İstemcinin farklı bir protokole (burada WS) geçmek istediğini belirtir.

- Eğer sunucu WS bağlantılarını destekliyor ve kabul ediyorsa aşağıdaki içerikleri barındıran bir HTTP mesajı ile cevap verecektir.
- **Connection: Upgrade**
  - Mevcut HTTP bağlantısını bir başka şeyle güncelleyeceğini tarayıcıya söyleyecektir.
- **Upgrade: websocket**
  - Sıradaki isteğin kullanacağı protokol.
- **Sec-WebSocket-Accept**
  - Sonraki bütün istekler için WS protokolünü kullanacağını doğrulamak için kullanılır.
  - Tarayıcıdan gönderilen bir hash anahtar barındırır.
- **HTTP durum kodu: 101**
  - Protokolün değiştirilmesini temsil eder.

- WS bağlantısı kurulduğunda byte data veya string TCP üzerinden gönderilebilir.
- Gelen mesajlar beklenebilir.
  - Tarayıcı ve sunucu arasında çift yönlü bir iletişim vardır.
- Mesajın yapısını geliştirici belirlemektedir.
  - STOMP gibi bir protokol kullanılabilir.
- Bu ders kapsamında yalnızca JSON objeleri göndereceğiz.

Neden ilk mesaj HTTP ile yapılıyor?

- Sunucuya yalnızca tek bir TCP socketinin dinlenmesine izin verilir.
  - 80 veya 443
- Ters proxy'ler de dahil olmak üzere mevcut web altyapılarına entegre edilmesi kolaydır, genellikle doğrudan bir sunucuyla değil, proxy'ler ve gatewaylerle iletişime geçilir.
- WS HTTP'ye göre daha sonra ortaya çıkmıştır.
  - İlk versiyonu 2009 yılında Chrome çıkarmıştır.
- WS protokolünü kolay bir şekilde var olan mevcut web altyapısına entegre etmek için HTTP ile kullanılmaktadır.

- JavaScript'te WebSocket'leri bütün tarayıcılarda kullanabilirsiniz.
- **WebSocket(url)**
  - WS objesi oluşturur ve verilen url'e bağlanmaya çalışır. Burada url ws veya wss protokolündedir.
- **WebSocket.send(payload)**
  - Verilen payload'ı servera gönderir.
- **WebSocket.onmessage**
  - Sunucudan gelen mesajı kontrol etmeye yarayan callback fonksiyon
- **WebSocket.close()**
  - Bağlantı kapatmak için kullanılır.

- Backend tarafında WS desteği programlama diline ve kütüphanelere bağlıdır.
- Bu ders kapsamında Express server'ın "ws" ve "express-ws" kütüphanelerini kullanacağız.
- Express tarafında "ws://" ile başlayan endpointleri ele alacağız.